

Interpellationssvar

Dnr 19KS578-5
2020-06-10

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Har Gävle kommuns insatser för tidig återgång till arbetet givit resultat?

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 februari 2020, väckte Wanja Delén - Sverigedemokraterna (SD) följande interpellation.

”Sjukskrivningarna i Sverige har ökat i snabb takt sedan 2010. Den största ökningen ligger inom stressrelaterade sjukskrivningar, som främst återfinns inom kvinnodominerade välfärdsyrken. Sjukfrånvaro är ett stort samhällsproblem och dessutom väldigt kostsamt, för såväl medarbetare, arbetsgivare och samhället i stort. I förlängningen påverkar hög sjukfrånvaro verksamhetens förutsättning att klara sitt uppdrag, närmare bestämt att leverera välfärdstjänster med hög kvalitet till kommunens medborgare.

Tidiga insatser är avgörande för att en arbetstagare ska kunna bli frisk och komma tillbaka till jobbet. Den 1 juli 2018 genomfördes därför ett antal lag- och förordningsändringar, som förtydligar arbetsgivarens skyldighet att ta fram en plan för återgång i arbete (rehabiliteringsplan).

I och med dessa nya direktiv ska arbetsgivaren göra en tidig bedömning av rehabiliteringsbehovet, samt ansvara för att tidiga insatser för rehabilitering sätts in på arbetsplatsen. Arbetsgivarna kan i sin tur, erhålla ett utökat stöd för genomförandet av de anpassnings- och rehabiliteringsåtgärder som ingår i planen.

Det arbetsplatsnära stödet ska numera innefatta ett arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd som även består av planering, genomförande och uppföljning av anpassnings- och rehabiliteringsåtgärder. En sådan planering ska idag upprättas om en arbetstagare förväntas vara frånvarande från arbetet, på grund av sjukdom, en längre tid. Därigenom ska arbetstagaren erbjudas bättre möjligheter till rehabilitering, som underlättar och påskyndar arbetstagarens återgång till arbete.

Med anledning av ovanstående önskar jag ställa följande frågor:

1. Hur arbetar de kommunala verksamheterna med tidig återgång till arbete för långtidssjukskrivna arbetstagare?
2. Hur många långtidssjukskrivna, i antal och i procent, har Gävle kommun idag?
3. Har berörda verksamheter observerat några positiva resultat i fråga om längre sjukskrivningsperioder?
4. Har berörda verksamheter inom kommunen noterat någon positiv trend ifråga om minskad sjukskrivning, i antal och i procent, hos våra medarbetare?"

Therése Metz (MP), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Hur arbetar de kommunala verksamheterna med tidig återgång till arbete för långtidssjukskrivna arbetstagare?

Arbetslivsinriktad rehabilitering ingår i arbetsgivarens arbetsmiljöansvar och är de insatser som behövs för att en medarbetare som har drabbats av ohälsa ska kunna återfå sin arbetsförmåga med det yttersta målet att återgå i ordinarie arbete enligt anställningsavtalet.

För medarbetare i Gävle kommun med behov av arbetslivsinriktad rehabilitering är ambitionen att chefen så tidigt som möjligt påbörja rehabiliteringen. I riktlinjen för rehabilitering och tillhörande rutin tydliggörs de olika stegen i rehabiliteringsprocessen med start redan från dag ett i sjukskrivningsperioden.

Ett mål med det första rehabiliteringsmötet är att i samråd med medarbetaren identifiera och ange vilka åtgärder som ska vidtas utifrån medarbetarens individuella förutsättningar. Redan här behöver arbetsgivaren också ta ställning till om en plan för återgång i arbete kan bli aktuell i det enskilda ärendet. Syftet med planen, som Försäkringskassan kan komma att efterfråga, är att underlätta rehabiliteringsarbetet på arbetsplatsen och därigenom öka förutsättningarna för tidig återgång i arbete efter en sjukperiod. För stöd i chefens rehabiliteringsarbete finns förutom HR i Gävle kommun även vår Företagshälsa Region Gävleborg. Företagshälsan bistår idag även Gävle kommun med ansökan om det arbetsplatsinriktade rehabiliteringsstödet från Försäkringskassan.

För att ytterligare stödja kommunens verksamheter inom området rehabilitering, med fokus på de längre sjukskrivningarna, kommer en rehabiliteringssamordnare att anställas för ett tidsbegränsat uppdrag i syfte att hjälpa verksamheterna att få ner sjuktalen främst avseende långtidssjukfrånvaron.

Hur många långtidssjukrivna, i antal och i procent, har Gävle kommun idag?

Den kommunövergripande långtidssjukfrånvaron från och med dag 60 i sjukperioden är i stort sett oförändrad mellan år 2018 och år 2019. År 2018 låg långtidssjukfrånvaron på 94 997 dagar (56,77 procent), år 2019 landade långtidssjukfrånvaron på 94 491 dagar (56,79 procent) och under år 2020 ligger densamma till och med februari på 13 540 dagar (53,42 procent).

Antal medarbetare i långtidssjukskrivning var vid den 2019-12-31 till antalet 152 stycken och per sista februari år 2020 var antalet 141 stycken, vilket visar på en svag nedåtgång i långtidsfrånvaron.

Har berörda verksamheter observerat några positiva resultat i fråga om längre sjukskrivningsperioder?

Vilken eventuell effekt införandet av just plan för återgång i arbete har medfört är svårt att peka på och följa upp. Mellan åren 2018 och år 2019 syns däremot en ökning av långtidssjukfrånvaron för Sektorerna Valfärd, Utbildning och Livsmiljö, till skillnad mot Sektor Styrning och stöd som är den sektor där en minskning av frånvaron syns.

Har berörda verksamheter inom kommunen noterat någon positiv trend i fråga om minskad sjukskrivning, i antal och i procent, hos våra medarbetare?

Sjukstatistiken förändras kontinuerligt i en organisation och i Gävle kommun har den totala sjukfrånvaron visat på en svag ökning. Från 2018 då utfallet låg på 5,9 procent till år 2019 med ett utfall på 6,0 procent.

Korttidsfrånvaron upp till sju dagar har istället minskat i Gävle kommun från 26,9 procent till 26,3 procent.

Att förbättra arbetsmiljön och hälsan för våra medarbetare och minska både den långa och korta sjukfrånvaron är högt prioriterat av majoriteten i Gävle kommun. Därför har exempelvis insatser som ökat friskvårdsbidrag och borttaget krav på egenfinansiering av friskvården prioriterats, liksom satsningen på förmåncykel för mer rörelse i vardagen för fler. Dessutom finns i årets kommunplan uppdrag till Omvårdnadsnämnden att öka takten i arbetet med mer inflytande över schemaläggning för medarbetarna, liksom en satsning på att öka och förbättra chefers förutsättningar att göra ett gott arbete. Resultatet av de planer som i bedömda fall ska upprättas för tidiga insatser av rehabilitering är beroende av huruvida chef har tillräckliga

förutsättningar för att följa upp och stödja sin medarbetare i återgången. Båda uppdragens takt i genomförande har dock påverkats av Corona-situationen som krävt fokus på liv och hälsa i nuläget, men arbetet kommer att intensifieras så snart det är möjligt.

Att ständigt förbättra för våra medarbetare är avgörande för att både klara vårt uppdrag på ett bra sätt, men också för att få till oss och behålla den bästa kompetensen.

Med det anser jag interpellationen besvarad.

Therese Metz
Kommunalråd
Miljöpartiet de gröna